

Werkplaatsen
Sociaal Domein

KENNIS CAFÉ

GEZOND EN ZELFREDZAAM OUDER WORDEN

26 september 2023

Werkplaats Ondersteuning Thuiswonende Ouderen (WOTO)

Programma

- 14:00 uur Inleiding
- 14:15 uur Onderzoek & Bennie Oud
- 14:30 uur Pilot *Blijf actief thuis*
- 14:45 uur Zinvol Uitproberen Enschede Zuid
- 15:00 uur Eigen regie thuiswonende ouderen - gespreksvoering
- 15:15 uur Werkplaats Ondersteuning Thuiswonende Ouderen (WOTO)
- 15:30 uur Netwerkborrel met thematafels

The logo for Twentse Koers is a black banner with a white pointed bottom edge. The text 'TWENTSE' is written in red, and 'KOERS' is written in white below it.

**TWENTSE
KOERS**

GEZOND EN ZELFREDZAAM OUDER WORDEN

Kenniscafé

Loes Heerts, Themaleider 'ouderen' bij de Twentse Koers

www.twentsekoers.nl

EVEN VOORSTELLEN

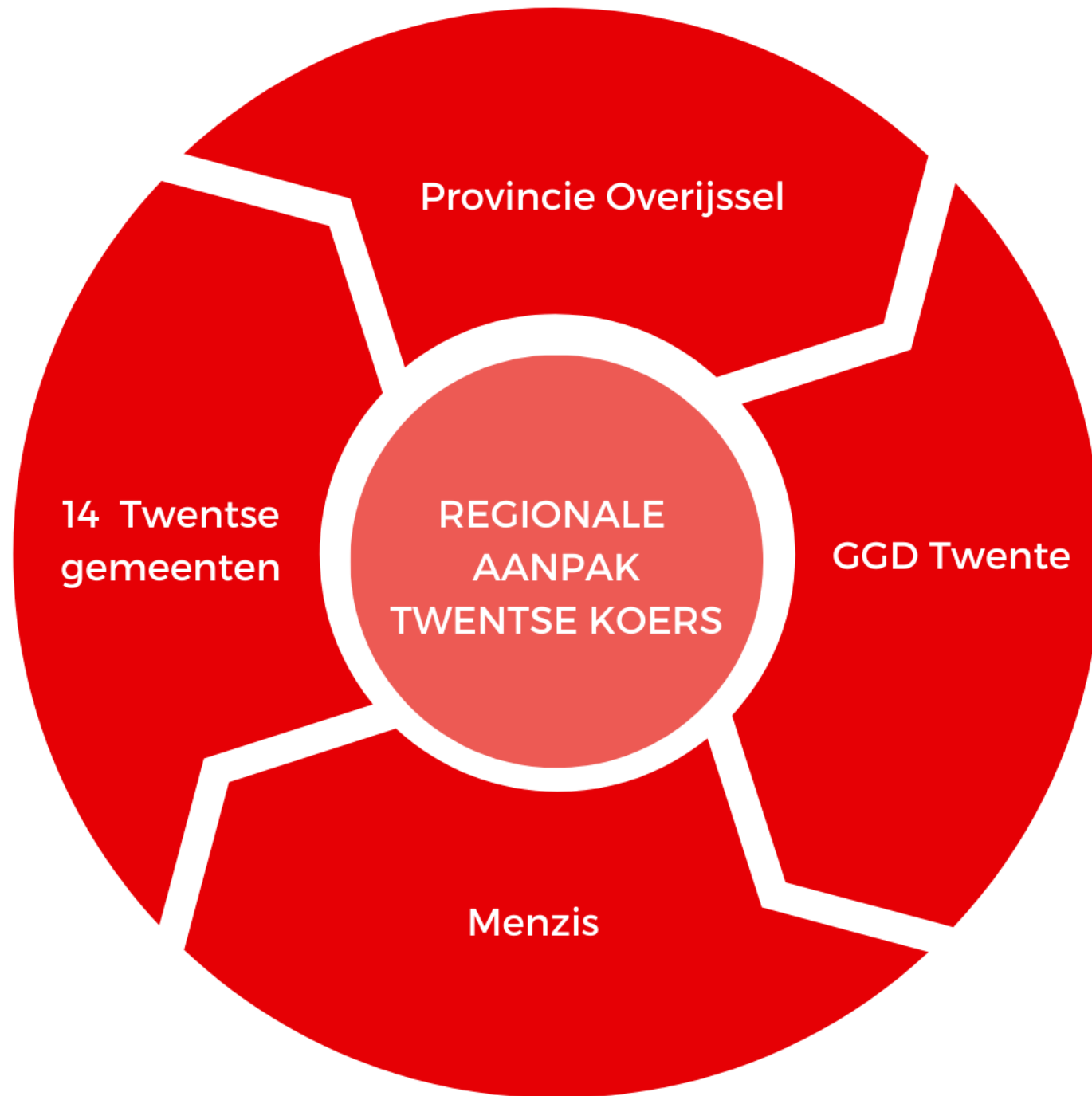
**TWENTSE
KOERS**

LOES HEERTS

- THEMALEIDER TWENTSE KOERS
- OUDEREN

L.HEERTS@TWENTSEKOERS.NL

JEUGD

TWENTSE KOERS

OUDEREN

5 THEMALIJNEN

PREVENTIE EN GEZONDHEID

BESTAANSZEKERHEID

MENTALE GEZONDHEID

THEMALIJN OUDEREN

1. GEZOND EN ZELFREDZAAM OUDER WORDEN
2. OVERGANG WLZ
3. WONEN EN ZORG
4. RESPIJTZORG
5. SAMENWERKEN IN DE WIJK

TOEKOMSTBEELD

We staan de komende jaren voor een aantal uitdagingen. Vanuit het regiobeeld zijn de volgende signalen bekend.

(Regiobeeld, 2023)

(DUBBELE) VERGRIJZING

GROTERE DRUK OP DE ZORG

**AFNAME MANTELZORG
POTENTIEEL**

DUBBELE VERGRIJZING

Verwachting: *percentage ouderen in Twente tussen verdubbelt 2020 en 2040 .*

- **Het percentage inwoners van 65 jaar en ouder ligt in de regio Twente hoger dan gemiddeld in Nederland.**
- **De groep ouderen wordt groter en de leeftijd stijgt.**

GROTERE DRUK OP DE ZORG

Gevolg: *ontstaan van tekorten in de zorg.*

- Er is een grote vraag naar (wijk)verpleegkundigen, verzorgenden, huishoudelijke hulp, (huis) artsen en psychologen.
- Van de 55.400 personen in Twente die werken in de zorg en welzijn gaat 25% binnen 10 jaar met pensioen.

AFNAME MANTELPOTENTIEEL

- **Het mantelzorgpotentieel daalt, er vindt een halvering plaats.**
- **Het gemiddelde mantelzorgpotentieel ligt in de regio Twente iets lager dan gemiddeld in Nederland.**
- **Druk op mantelzorgers gaat fors toenemen.**

KORTOM

GEZAMENLIJK DOEL:

Het voorkomen of uitstellen van zorg of intensivering van zorg door behoud en/of versterking van de zelfredzaamheid. Om zo de gezondheid en kwaliteit van leven van de oudere Twentenaar aantoonbaar te verbeteren en druk op de (mantel)zorg te verlagen.

**TWENTSE
KOERS**

ONDERZOEK & BENNIE OUD

26 september 2023

www.twentsekoers.nl

EVEN VOORSTELLEN

**TWENTSE
KOERS**

ANNE DE GROOTE

- PROJECTMEDEWERKER TWENTSE KOERS
- THEMALIJN OUDEREN

A.DEGROOTE@TWENTSEKOERS.NL

TOEKOMSTBEELD

We staan de komende jaren voor een aantal uitdagingen. Vanuit het regiobeeld zijn de volgende signalen bekend.

(Regiobeeld, 2023)

(DUBBELE) VERGRIJZING

GROTERE DRUK OP DE ZORG

**AFNAME MANTELZORG
POTENTIEEL**

ONDERZOEK

Waar liggen de behoeftes en mogelijkheden van de oudere inwoners van Twente als het gaat om gezond en zelfredzaam ouder worden?

Vragenlijst verspreid onder de oudere inwoners

Diepte interviews gevoerd met oudere inwoners

Vragenlijst verspreid onder zorg en ondersteuning

RESULTATEN

De oudere inwoners in Twente zijn bezig met hun toekomst en ouder worden. Ze denken bij ouder worden veel na over zo lang mogelijk thuis blijven wonen.

Bijna 100% van de inwoners van Twente die mee hebben gewerkt aan dit onderzoek, willen hun zelfredzaamheid zo lang mogelijk behouden.

RESULTATEN

“Voor mij is gezond ouder worden, niet hulpbehoevend zijn,
dus zelfredzaam blijven”

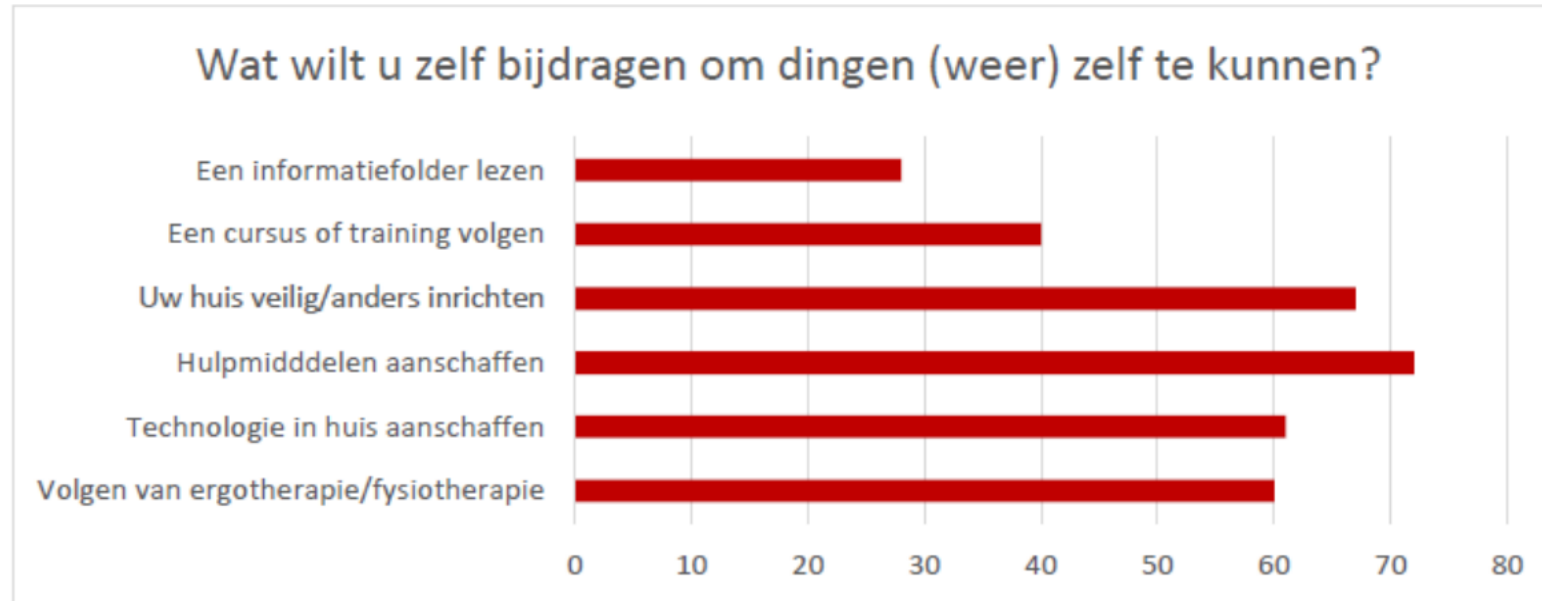
“Eigen regie is heel belangrijk, dat is alles, 100%”

“Wij willen zelf graag de regie houden, omdat we het heel erg zouden vinden om
van een ander afhankelijk te zijn.”

“Als technologie onze zelfredzaamheid kan
bevorderen staan wij daar zeker voor open.”

“Als je de kans krijgt om je zelfredzaamheid te vergroten door
het zelf weer te leren, zouden we dat willen.”

RESULTATEN

Hierin willen oudere inwoners op verschillende manieren kennis opdoen. Door middel van een flyer, bijeenkomsten, leesmateriaal, gesprekken etc. Elke persoon is anders en heeft andere behoeftes.

ZORG EN ONDERSTEUNING

Er is een verschil te zien in de manier waarop zorgprofessionals en huishoudelijke ondersteuning stimulators bieden bij de oudere inwoner als het gaat om gezond en zelfredzaam ouder worden.

Vervolg:

Ontwikkeling van een scholingsprogramma en deskundigheidsbevordering voor huishoudelijke ondersteuning in Twente. De nadruk moet hier liggen op bewustwording, het verstrekken van praktische handvatten en het benadrukken van de omslag.

VERVOLG

- **Design thinking**
- **Multidisciplinair team**

- **Informatiepakket** voor het opzetten van informatiebijeenkomsten over gezond en zelfredzaam ouder worden

TOOLBOX

**TWENTSE
KOERS**

INFORMATIEPAKKET

'WERK' BOEKJE

**ONLINE
ONDERSTEUNINGSAANBOD**

COMMUNICATIEMIDDELEN

INFORMATIEPAKKET

**TWENTSE
KOERS**

HANDBOEK

FLYER

PRESENTATIE

INFORMATIEPAKKET

THEMA'S

**Beweging
en voeding**

Financiën

Zingeving

Wonen

*'Op naar een
gezond en
zelfredzaam
2040'*

**TWENTSE
KOERS**

BEDANKT

voor uw aandacht!

Twentse Koers

a.degroote@twentsekoers.nl

06 - 25 74 59 61

<https://twentsekoers.nl/>

Blijf Actief Thuis

Coaching Zelfstandig Leven
Gemeente Hellendoorn en De Welle

Aanleiding

- toenemend tekort aan huishoudelijke hulpen
- noodzaak zo lang mogelijk zelfstandig wonen

Plan van aanpak Coaching Zelfstandig Leven

met 3 actielijnen:

1. brede bewustwording
2. vergroten zelfstandigheid:
project Blijf Actief Thuis
3. zelfstandigheid behouden

Herkomst deelnemers

- deelnemers vanuit Wmo en De Welle
- coaches van De Welle en Wmo
- persoonlijk plan obv Positieve Gezondheid

Cijfers

- aantal deelnemers: 21
- bestede tijd: gemiddeld 3 huisbezoeken per traject, á 1,5 uur
- afgerond: 5x geen melding bij Wmo, 4x alsnog Huishoudelijke Ondersteuning (HO)

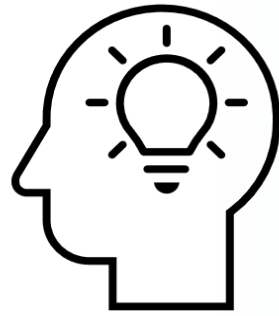

Proces

- netwerkbijeenkomst in januari
- scholing en teamvorming consultants
- korte lijnen met organisaties voor minima, sport, cultuur, sociale activiteiten
- tussenevaluatie gepland eind 2023: welke aanpassingen zijn nodig?

Leerpunten

- Coaching is vak op zich, regie op eigen leven houden of terugkrijgen, luisteren!
- Gedragsverandering? LUISTER wat de behoefte is
- Behoefte aan scholing, groter dan tevoren ingeschat
- Handgeld om iets uit te proberen
- Besef belang laagdrempelige activiteiten in directe omgeving

Wmo uitdagingen en dilemma's

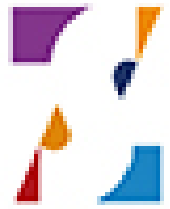
- Wachttijd meldingen zo kort mogelijk houden vs tijd voor deze aanpak
- Pionieren en coachen versus indicatiegericht werken
- Mindset van de Wmo melders
- Botsende belangen zorg, familie, winkeliers
- Privacy dilemma

Kansen

- Samenwerking met ergo-en fysiotherapeuten, huisartsen
- Welzijn op Recept (GALA)
- Nieuwe contract HO meer flexibiliteit
- Krapte huishoudelijke hulpen is ook kans
- Steeds meer gemeenten zijn bezig met Wmo reablement: nu meestal nog vrijwillig. Gaat reablement de norm worden?

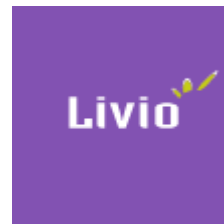
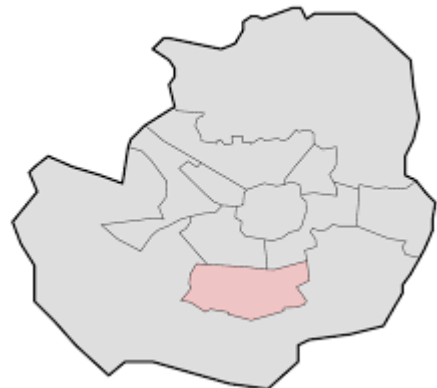
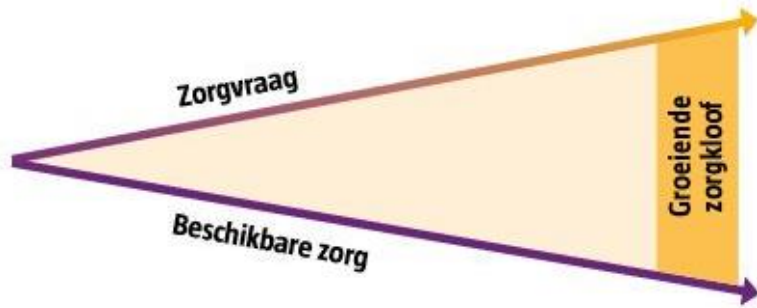
Zorgschakel
Enschede

Project REZU

Reablement

Viona de Lange (Livio)
Ank Braspenning (de Posten)

26 september 2023

Waarom?

- Zo zelfstandig mogelijk ouder worden is een groot goed
- Toegankelijkheid van zorg
 - Zelf als het kan, thuis als het kan, digitaal als het kan.
- Enschede Zuid is een goede broedplaats voor innovatie
 - Sterk Integraal Wijkteam
 - Nauwe samenwerking tussen partners, over domeinen heen.

Lerend Netwerk Transitie middelen

Langer zelfstandig thuis – langdurige zorg thuis

Pijler

**Volledig Pakket
Tuis**

Pijler

Reablement

Pijler

**Sociale
Infrastructuur**

Pijler

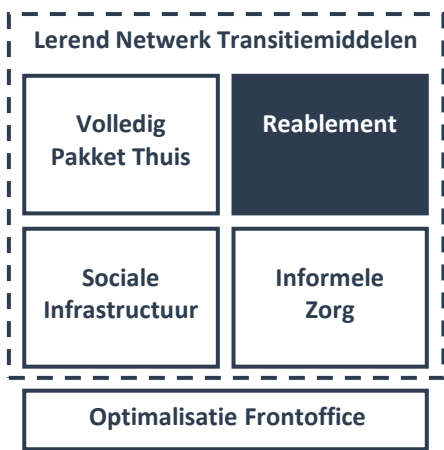
Informele Zorg

Project

Optimalisatie Frontoffice

Zorgschakel
Enschede

Reablement

Zo zelfstandig mogelijk ouder worden is een groot goed. We willen zelfredzaamheid stimuleren en bevorderen, door de inzet van reablement werken we samen aan preventie.

Doel: Ouderen langer zelfstandig door ze te helpen vaardigheden te behouden of weer aan te leren dmv multidisciplinaire, intensieve instructie / coaching in een afgebakende periode, voorafgaand aan of naast de inzet van (beperkte) professionele (wijk)zorg.

Deelnemende organisaties: Livio en De Posten (Liberein en Manna mogelijk in 2024)

Hoe willen wij ons doel behalen?

- Wijkverpleging en behandeling.
- Klein beginnen
- Zinvol uitproberen
 - Werkwijze continu doorontwikkelen
- Professionele autonomie
 - Professionals bedenken en sturen bij (obv good practises)
- Klantervaringen meten

Uitdagingen

- Mindset
 - Burger & professional
- Samenwerking tussen financiers
- Over je eigen organisatiegrens heen kijken
- Eigen bijdrage zorgverzekering

Werkplaatsen
Sociaal Domein

dePosten

Hartelijk Huiselijk Hulpvaardig

UNIVERSITY
OF TWENTE.

Workshop Eigen regie in zorg en welzijn bij ouderen thuis wensdenken of werkelijkheid?

Leonie Slots
26-09-2023

Wat gaan we doen

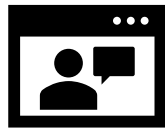
- Context van het project
- Data
- **CARM: Aan de slag met twee voorbeelden**
- Vier verschillende routes
- Reflectie / netwerktafel

Eigen regie in de zorg bij ouderen thuis

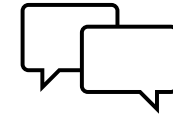
Zorg en Welzijn van ouderen
Eigen regie

eigenaarschap – autonomie – verantwoordelijkheid

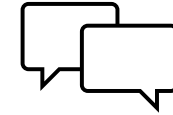

Data

- 60 met video opgenomen bezoeken
 - 20 **evaluatiebezoeken** van wijkverpleegkundigen/ casemanagers aan cliënten (ouderen)
 - 20 bezoeken waarin een handeling centraal staat
 - 20 beeldbelgesprekken
- Bezoeken zijn opgenomen 2020–2022 in Enschede
- Elk bezoek duurt ~45 minutes
- **Conversatie-analyse**

Aan de slag met...

Twee voorbeelden

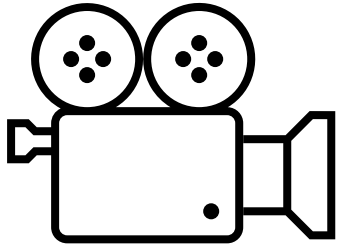
- Evaluatiegesprekken
- Start van een evaluatiegesprek

1ste positie: de wijkverpleegkundige vraagt om een update van de client

- algemene update
- gericht op een taak of activiteit

2de positie: de cliënt geeft een 'difficulty' aan

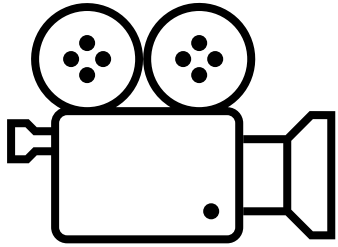
3de positie en verder

Transcript

Meer informatie over de collectie en de data kun je opvragen bij Leonie Slots: l.slots@saxion.nl

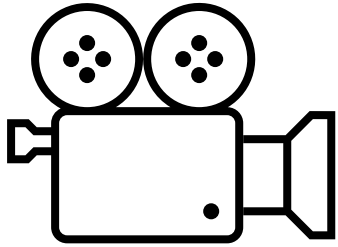
Hoe zouden jullie reageren als zorgprofessional?

Transcript

Meer informatie over de collectie en de data kun je opvragen bij Leonie Slots: l.slots@saxion.nl

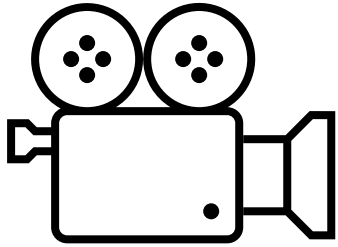
Hoe zouden jullie reageren als zorgprofessional?

Transcript

Meer informatie over de collectie en de data kun je opvragen bij Leonie Slots: l.slots@saxion.nl

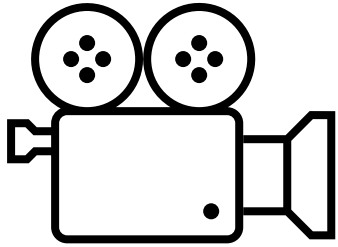
Wat zien jullie hier gebeuren?

Transcript

Meer informatie over de collectie en de data kun je opvragen bij Leonie Slots: l.slots@saxion.nl

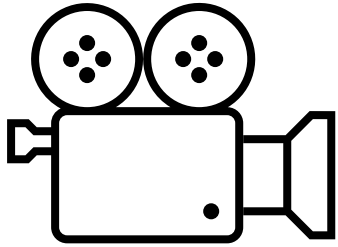
Hoe zouden jullie reageren als zorgprofessional?

Transcript

Meer informatie over de collectie en de data kun je opvragen bij Leonie Slots: l.slots@saxion.nl

Hoe zouden jullie reageren als zorgprofessional?

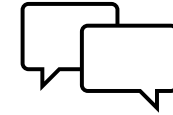

Transcript

Meer informatie over de collectie en de data kun je opvragen bij Leonie Slots: l.slots@saxion.nl

Wat zien jullie hier gebeuren?

4 verschillende routes

a: **explorative trajectory**

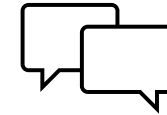
b: persuasive trajectory

c: **presumptive trajectory**

d: dismissive trajectory

Bedankt voor jullie aandacht

- Vragen of ideeën?
- Netwerktafel
- Meer informatie, neem gerust contact op: l.slots@saxion.nl

Werkplaats Ondersteuning Thuiswonende Ouderen (WOTO)

- Uitvoering door de Werkplaatsen Sociaal Domein (15 werkplaatsen in NL)
- De werkplaats Sociaal Domein Twente....

*...professionaliseert de **professional** en **versterkt** het **sociaal domein** in **Twente**. We creëren een platform waar **onderzoek, zorg, welzijn en wonen** samenkomen & waar **kennis** en **best practices** worden uitgewisseld. Er wordt samen gewerkt aan **actuele maatschappelijke vraagstukken**, met als uitkomst **relevante, concrete en praktische toepassingen** voor het sociaal domein in Twente.*

- WOTO loopt van jan. 2023 t/m dec. 2025 en wordt gefinancierd door het Ministerie van VWS

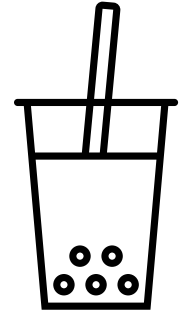
Organisatie

- Werkplaats (netwerkcirkel) bestaat uit vertegenwoordigers van Twentse gemeenten, welzijnsorganisaties, zorgorganisaties, PROO (Participatieraad Ouderen Overijssel)
- Penvoerder: Saxion (lectoraten Social Work en Smart Health)
- Netwerkcirkel komt ongeveer 1x per 6 weken bijeen
- Thema's voor komende periode:
 - Reablement
 - Wonen & Technologie
 - Ontmoeting

Netwerkborrel

Contactgegevens WOTO – Kerngroep Reablement

- ❖ Gemeente Hellendoorn: Leny Claessens (l.claessens@hellendoorn.nl)
- ❖ Stichting de Welle: Marian Freriks (m.freriks@stichtingdewelle.nl)
- ❖ De Posten: Ank Braspenning (abraspenning@deposten.nl)
- ❖ Livio: Viona de Lange (v.de.lange@livio.nl)
- ❖ Twentse Koers: Loes Heerts (l.heerts@twentsekoers.nl) en Anne de Grootte (a.degrootte@twentsekoers.nl)
- ❖ Hogeschool Saxion: Leonie Slots (l.slots@saxion.nl) en Elke ter Huurne (e.d.terhuurne@saxion.nl)

HARTELIJK DANK VOOR UW AANWEZIGHEID!